

οι antifa scripta
συζητούν με θέμα
50 τεύχη και 10 χρόνια
του περιοδικού
που έσωσε τα
τομαράκια μας

#50

Ήταν μια ηλιόλουστη ημέρα του Γενάρη και εμείς είχαμε κανονίσει να συζητήσουμε παρουσία μηχανήματος καταγραφής με θέμα «50 τεύχη antifa». Πώς τα φέρνει η ζωή και η ταξική πάλη όμως, και μισή ώρα πριν την κουβέντα ο βασικός μας διακινητής είπε να περάσει από το βασικό σημείο διακίνησης του περιοδικού. Η κατάσταση εκεί ήταν μυστήρια: δυο τύποι με κοκάλινα γυαλιά μυωπίας, φουντωτά μούσια και ριχτά παλτά είχαν παρει το περιοδικό από το ράφι και το ξεφύλλιζαν. Ο βασικός διακινητής καβατζώθηκε πίσω τους. Αυτοί ξεφύλλιζαν και ξαναξεφύλλιζαν. Τελικά ο ένας γύρισε και είπε στον άλλον: «- Τι λες; Να το πάρουμε;». «- Δεν ξέρω μωρέ», απάντησε ο άλλος, «φοβάμαι μη δεν έχει βαθιά ανάλυση».

Όπως καταλαβαίνετε, ετούτοι οι αφανείς εραστές της «βαθιάς ανάλυσης», όχι μόνο μάς έλυσαν με μονοκοντυλιά το ζήτημα του τίτλου του απολογιστικού αυτοκριτικού αριστουργήματος που ακολουθεί, αλλά μας έφεραν και αντιμέτωπους με επιπλέον περίπλοκα ζητήματα, όπως η σχέση ενός πολιτικού εντύπου με τους αναγνώστες του, η σχέση της πολιτικής δράσης με την οργάνωση και τη θεωρία και η σχέση της καμπαρντίνας με το κάπνισμα πίπας. Το αποτέλεσμα είναι η συζήτηση που ακολουθεί. Ξεκινάει αμέσως μετά την περιγραφή της ανοίκιας συνάντησης του διακινητή με τους διανοούμενους.

«Φοβάμαι μη δεν έχει βαθιά ανάλυση»...

1. Πρώτη Περίοδος (2006-2009)

Α. Ναι ρε, με καμπαρντίνες. Και μούσια. Και γυαλιά. Και κρατούσαν το περιοδικό. Και δεν μπορούσαν να αποφασίσουν να δώσουν το ενάμισι ευρώ...

Σ. Και συ τι τους είπες;

Α. Βγήκα από πίσω τους και τους λέω «Αστο φίλε μαλακία είναι, όντως δεν έχει βαθιά ανάλυση!» (γέλια)

Χ. Εν τω μεταξύ, παλιά μάς προβληματίζε πολύ αυτό. Αν θυμάστε τις αρχές, το 2006, το περιοδικό έδινε πολύ μικρότερο βάρος στις απόψεις. Ήταν περισσότερο στραμμένο στην εμπειρική καταγραφή της δράσης μιας νεογέννητης οργάνωσης κι ενός καινούριου θέματος.

Α. Το βασικό σημείο που καθορίζει τα πρώτα τεύχη είναι ότι μόλις είχαν φτιαχτεί οι πρώτοι antifa πυρήνες κι εμείς ήμασταν στο δρόμο. Εννοείται ότι ήμασταν πολύ μικρότεροι σε ηλικία και ότι την είχαμε δει ότι το antifa είναι πολύ μεγάλο και πρωτοφανές πράγμα, που με κάποια έννοια τέτοιο ήταν. Δηλαδή η λέξη antifa ήταν άγνωστη λέξη, ενώ από τότε έχει μπει στο ελληνικό λεξιλόγιο, μπορεί να την έχει κι ο Μπαμπινιώτης (γέλια). Και μην ξεχνάμε ότι μεταξύ του φτιαξίματος των πρώτων πυρήνων και του πρώτου τεύχους του περιοδικού μεσολάβησε και η πρώτη antifa διαδήλωση με θέμα τη μνήμη του πογκρόμ του 2004. Εκείνη η πρώτη διαδήλωση είχε μαζέψει κάπου χίλια άτομα και μας είχε δείξει ότι υπήρχε νεολαία που μπορούσε με τον τρόπο της να κατανοήσει το θέμα που βάζαμε. Βέβαια το περιοδικό, όπως αποδείχθηκε, δεν ήταν το κατάλληλο εργαλείο για να προσεγγίσει κανείς αυτή τη νεολαία, αλλά το ύφος του και τα περιεχόμενά του καθορίστηκαν αρχικά από το πώς ήταν εκείνη η διαδήλωση.

Αλ. Εγώ πάντως θυμάμαι και ότι στην αρχή λέγαμε να το έχουμε μαζί μας στα μοιράσματα στα σχολεία και να το δίνουμε τζάμπα σε όποιον ενδιαφερόταν παραπάνω. Εγώ δηλαδή το έδινα και στο τραίνο άμα έβλεπα καμιά παράξενη φάτσα! Η διακίνηση δεν

πόνταρε πολύ στον α/α χώρο και τα Εξάρχεια και ήταν στραμμένη στο υποκείμενο που είχε έρθει στη διαδήλωση, δηλαδή κάποιο είδος ψαγμένου μαθητή. Ήταν και λίγο αδυναμία, σαν να νομίζαμε ότι δεν είχαμε κάτι να πούμε σε ενήλικους. Εδώ που τα λέμε, εκείνο τον καιρό, οι μουσάτοι στο περίπτερο θα μας ψαρώνανε...

Χ. Φυσικά ύφος και περιεχόμενα καθορίζονταν και από το πώς ήμασταν εμείς. Που εμείς είχαμε ξεφύγει τελείως, με την καλή την έννοια βέβαια. Ενώ όλοι έλεγαν ότι όλα πάνε υπέροχα, εμείς είχαμε στήσει εκείνη τη γραμμή που έλεγε ότι θα τα βάλουμε με τους ναζί για να τα βάλουμε με το σύνολο των μορφών του ελληνικού φασισμού. Και επειδή με το σύνολο των μορφών δεν τα πηγαίναμε πολύ καλά, πέρα βέβαια από την αντίληψη της σημασίας του πογκρόμ του 2004, καταλήξαμε να ασχολούμαστε με τους ναζί όλο και πιο συστηματικά. Έλεγε ένας «είδα αφίσες» και τρέχαμε να τις κατεβάσουμε και καθώς τις κατεβάζαμε παίζαμε και ξύλο τραβώντας φωτογραφίες. Είχαμε αρχίσει να μοιράζουμε στα σχολεία και ξυπνάγαμε πρωί συστηματικά και τσακωνόμασταν και με τους διευθυντές ώσπου να μας συνηθίσουν. Αν δεις το πρώτο τεύχος, είχε αυτοκόλλητα - αφίσες - διαδήλωση στόμα με στόμα στο Μοναστηράκι που βούταγε τα μπλουζάκια με τις φασιστομαλακίες και τα πέταγε γύρω γύρω, θυμάστε;

Α. Ναι, που είχε μαχαιρώσει εκείνος ο πώς τον λέγαμε, ο Πόρκυ εκείνα τα παιδιά κι εμείς κάναμε τη διαδήλωση ενάντια στα μαγαζιά με τις φασιστομαλακίες. Είχε και γύψινο άγαλμα λοκατζή η φάση... Τέλος πάντων. Όντως, καταγιστικοί ρυθμοί και όλα αυτά συνεχώς και πολύ γρήγορα. Περάσαμε από τις αφίσες και τα αυτοκόλλητα στις διαδηλώσεις με αφίσα μεταξύ του 2005 και του 2006, ενώ οι ηλικίες των οργανωμένων ήταν κάτω των εικοσιπέντε. Ταυτόχρονα πάντως, θυμάμαι ότι θέλαμε εξαρχώς να αποσυνδέσουμε το antifa από το αντιναζί. Την ιδέα του φασισμού χωρίς σβάστικα την είχαμε από την αρχή, για αυτό και ακόμη και στα πρώτα τεύχη βρίσκουμε θέματα

όπως η ομοφυλοφιλία, «ο φασισμός δεν είναι μερικό ζήτημα» κλπ. Την ιδέα την είχαμε, αλλά δεν μπορούσαμε να το κάνουμε, δεν είχαμε τα μυαλά. Λέγαμε βέβαια να ξαναορίσουμε τον φασισμό, ή κάτι τέτοιο, αλλά τελικά αυτό μας προέκυπτε μέσα από έναν εμπειρικό τρόπο γιατί δεν είχαμε άλλον. Να, αυτό το δισέλιδο είναι ενδιαφέρον. Από τη μια «τι είδους gay ήταν οι αρχαίοι» και «η μικρασιατική εκστρατεία», δηλαδή η γνώμη ότι ο αντιφασισμός δεν έχει να κάνει μόνο με τους ναζί, αλλά και με τα φύλα και με τον ελληνικό ιμπεριαλισμό. Από την άλλη ποιος θα κάνει τη δουλειά; Πάντως κάποιος που δεν είχε ιδέα από αρχαίους. Πήραμε λοιπόν ένα βιβλίο που το έλεγαν «η Πατριαρχία», είκοσι πόντους πάχος, που δεν ξέραμε τι έλεγε, το δώσαμε στον δύσμοιρο σύντροφο που δεν είχε ιδέα και προέκυψε το πόνημα... Θέλαμε δηλαδή να λέμε διάφορα, αλλά πώς;

Αλ. Επίσης υπήρχε και μια γενικότερη ιδέα στους έξω από εμάς ότι το antifa δεν μπορεί να μιλήσει και ότι είναι μόνο ακτιβιστικό, η οποία τώρα ξέρουμε από πού προερχόταν... Η ιδέα ήταν ότι εσείς είστε εδώ με τα παιδιά και παίζετε, ότι μόνο για ακτιβισμό είστε και μάλιστα όχι για σοβαρό ακτιβισμό. Θυμάμαι όταν βγήκε το δεύτερο και το τρίτο τεύχος έναν ενθουσιασμό ότι να, εδώ μπορούμε και να μιλήσουμε και εν πάση περιπτώσει δεν είμαστε ξέρω γω μουγκοί. Τώρα εγώ ήρθα στο περιοδικό μετά από την έκδοση του Lux, γιατί εκείνο που συζητιόνταν τότε ήταν η ένωση της ομάδας των εκδόσεων με την ομάδα του περιοδικού, οπότε «ελάτε διάφοροι να ασχολείστε και με τα δύο».

Χ. Μπράβο! Η πρώτη έκδοση δεν ήταν ο Martin ήταν το autonome antifa για τη Γερμανία. Η ιδέα ήταν ότι, για να καλύψουμε τα κενά σχετικά με τον ορισμό του φασισμού, θα κάναμε αντιφασιστικές εκδόσεις και η εισαγωγή της μπροσούρας autonome antifa υπογραφόταν από την ομάδα Μηδέν Άπειρο γιατί εκεί γίνονταν οι μεταφράσεις. Αρχικά οι εκδόσεις και το περιοδικό ήταν δύο διαφορετικές ομάδες. Αλλά γύρω στο 2008, πάντως πριν τον

antifa!

πόλεμος ενάντια στο φόβο
τεύχος 1, 1/06, 1 ευρώ

**Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ
ΟΜΑΔΑ ΚΟΙΤΑΖΕΙ
ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΤΕΥΧΗ**

Ο Σούπερμαν της εθνομαλακίας Τεύχος 1, 1/2006

- Αυτό τώρα πού είναι;

- Στην πλατεία Κολοκοτρώνη, μέρα μεσημέρι, πάνω από δέκα χρόνια πριν εδώ που τα λέμε... Πλατεία Κολοκοτρώνη τραβιόμασταν συχνά, κάτι φορές είχαμε πάει και βράδυ πριν από συγκέντρωση για τα Ίμια της Χρυσής Αυγής για να γράψουμε κάτω στα πλακάκια να τα βρουν οι ναζήδες το πρωί να γουστάρουνε. Είχαν βγει και οι ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές τότε και το είχαμε σκίσει το πράμα...

- Η φάση με τον Superman της εθνομαλακίας, είναι ότι αυτόν τον τύπο δεν τον είχαμε βρει στο internet. Η βαρεμάρα στη φάσα του προέρχεται από το ότι η φωτογραφία είναι τραβηγμένη live κατά τη διάρκεια εθνοπανηγύρης.

-Ναι ρε το θυμάμαι, ποιος ήταν που κουβαλήθηκε επί τόπου;

- Δε θυμάμαι, νομίζω η Α...

Μικρασιατική εκστρατεία, σελίδα μία

Τεύχος 2, 3/2006

- Ναι, το «σφάζομεν», για τη μικρασιατική εκστρατεία και οι αρχαίοι που ήταν gay. Μία σελίδα το καθένα. Ξέρεις, δείχνει ότι ανακαλύπτουμε μόλις διάφορα ζητήματα για τα οποία δεν είχαμε ιδέα, οπότε και μόνο η αναφορά αρκούσε.

- Εν τω μεταξύ γιατί δεν έχουμε στο site τα πρώτα 7 τεύχη;

- Είχε καεί μια μητρική και χάθηκαν τα pdf. Τώρα τα έκανε pdf ο Ο. και θα τα ανεβάσουμε, μόλις αξιωθεί ο Σ. Λογικά με την κυκλοφορία του 50 θα έχουν ανέβει...

Δύσκολο πράμα το Comic

Τεύχος 4, 12/2006.

- Καλά ρε, κόμικ γιατί δεν έχουμε;

- Ρε φίλε, είναι πολλή δουλειά, και δεν του φαίνεται. Επίσης είναι πολύ δύσκολο: ο ρυθμός του λόγου, μια λέξη παραπάνω που σου τα κάνει όλα σκατά, η ανάγκη στενής συνεργασίας σεναριογράφου εικονογράφου που παίρνει χρόνο... Οποιος θέλει πάντως, εδώ είμαστε, να κόψουμε και τον Ντεμπόρ από την τελευταία σελίδα.

- Μαλάκες στριπάκι ο Ντεμπόρ να συζητάει με τον Τσίπρα! (η ιδέα απορρίπτεται)

Δεκέμβρη, αποφασίσαμε να ενοποιηθούν σε μία ξεχωριστή ομάδα που να ασχολείται με τον γραπτό λόγο, τις εκδόσεις και το περιοδικό δύο σε ένα. Προφανώς αυτό είχε και μια πολιτικο-οργανωτική όψη. Δηλαδή προσπαθούσαμε η πολιτική ομάδα να γίνεται αντιληπτή ως το νόμιμο σημείο όπου παίρνονται στρατηγικές αποφάσεις και διαμορφώνονται ιδέες. Ότι παρέες ή άτομα που δεν αναλαμβάνουν δημόσια τέτοιες λειτουργίες, δεν έχουν δικαίωμα να λένε ιδέες ή να καταστρώνουν στρατηγικές. Η ιδέα ότι το antifa scripta θα είναι ομάδα εκδόσεων και περιοδικού, ήταν η επέκταση της ιδέας ότι οι πολιτικές γραμμές πρέπει να καταστρώνονται από ομάδες και ότι τα άτομα καλά θα κάνουν να το βουλώσουν. Έτσι όλοι θα γνωρίζουν από πού προέρχονται οι πολιτικές γραμμές και θα μπορούν να τις εγκαλούν, θα αποδίδονται ευθύνες, θα γίνεται συλλογική αυτοκριτική και πάει λέγοντας.

Π. Εγώ που δεν ήμουν και το έβλεπα απ' έξω, πρέπει να πω ότι η πρώτη περίοδος του περιοδικού έδειχνε ότι «εδώ κάτι κινείται». Βέβαια εμείς οι κοντινοί ξέραμε ότι κάτι γινόταν, μοιράσματα, πρωτοβουλίες, προπαγάνδα, αφίσες... Εγώ καταλάβαινα ότι το περιοδικό έδινε και τον τόνο ότι «κάτι φτιάχνεται εδώ». Προφανώς ένα περιοδικό έχει ένα λόγο ύπαρξης όταν κάτι κινείται. Πρώτα κάτι άρχισε να κινείται -το μοίρασμα στα σχολεία, οι διαδηλώσεις και οι εσωτερικές συζητήσεις- και στην πορεία προέκυψε η ανάγκη να μαζεύονται κάπου οι δράσεις, έστω και με αυτόν τον εμπειρικό τρόπο. Η λειτουργία του περιοδικού έδειχνε ότι είναι στενά δεμένο με μια υπαρκτή δράση, συγκεκριμένη, στοχοπροσηλωμένη. Το περιοδικό Αυτό/ από την άλλη, μπορεί να κυκλοφορούσε παράλληλα, μπορεί τελικά να επηρέασε το antifa... αλλά θα έλεγα ότι ακόμη και εμείς της συντακτικής του ομάδας βρισκόμασταν σε αμηχανία όσον αφορά τον ρόλο του.

Σ. Καλά, για το Αυτό/ είναι χαρακτηριστικό πόσο λίγη ζέση έπαιζε με τη διακίνηση. Στη Θεσσαλονίκη σε κάποιες φάσεις... απλά δεν μπορούσες να το βρεις. Βέβαια και του antifa η διακίνηση ήταν κάπως φλου...

Α. Ναι, αλλά με έναν άλλο τρόπο. Δηλαδή έβγαζες χίλια αντίτυπα, έφευγαν όλα, αλλά πού πήγαν δεν είχες ιδέα.

Ν. Μέχρι το 2010 κι εγώ απ' έξω το έβλεπα το antifa. Ειδικά στα πρώτα τεύχη, καταλάβαινα ότι το περιοδικό ήταν συνδεδεμένο με μια συγκεκριμένη πολιτική δράση -κολλάμε αφίσες, δερνόμαστε με τους φασίστες, γράφουμε συνθήματα και γενικά με μια ορατή πολιτική οργάνωση. Το Αυτό/ το καταλάβαινα ως ένα κομμάτι της συνομοταξίας των εντύπων της αυτονομίας: εφ' όλης της ύλης, λένε εξυπνάδες, εξυπνα πράγματα επί παντός του επιστητού και πάει λέγοντας. Το antifa από την άλλη... καλά, είχα τότε και λίγο τη λόξα που περιέγραψε ο Α. με εκείνους τους τύπους στο περίπτερο, ξέρετε, «αφού δεν έχει βαθιά ανάλυση» (τρώει λίγο γιούχα)... Νταξ μη με βρίζετε, έτσι είναι τα πράγματα, 50 μαλάκες να πιάσεις, οι 49 την ίδια μαλακία θα σου πούνε! Ήθελα να πω ότι παρόλη τη λόξα με τη θεωρία, το περιοδικό το έπαιρνα γιατί είχε αυτή τη διαφορετικότητα του είδους «κάτι φασίστες παρατήσανε τα τρικάκια και τους κουβάδες τους στην Κυψέλη, ορίστε και φωτό τα τρικάκια και ξέρουμε ότι τα παράτησαν για να πάνε στο Πάντειο να κάνουν ντου», κατάλαβες, είχε έναν τρόπο να κάνει τον δρόμο έντυπο! Και να σας πω επίσης ότι μπορεί να γκρίνιαζα για τη «βαθιά ανάλυση», αλλά εκεί που ήμουν τότε, κατέληγα να υπερασπιζόμην τη γραμμή του antifa. «Ρε μαλάκες, γιατί δεν πάμε κι εμείς να μοιράσουμε στα σχολεία;» Τώρα βέβαια τα λεγα δίχως να καταλαβαίνω τον σουρεαλισμό του «πού πάω και τα λέω», αλλά η γραμμή είχε περάσει. «Κοίτα να δεις, αυτοί μοιράζουν δύο χιλιάδες έντυπα σε σχολεία».

Σ. Τώρα το θυμήθηκα καλύτερα. Η διακίνηση του antifa ήταν απλά τραγική. Εγώ είχα κατέβει από τη Θεσσαλονίκη, σας είχα

βρει αυτοπροσώπως και πάλι δεν μπορούσα να βρω κάποια τεύχη. Από τα πρώτα τεύχη ήρθαν δύο, μετά δεν ερχόταν καθόλου...

Α. Γενικά το θέμα της διακίνησης δεν το είχαμε ακόμη αντιληφθεί, ούτε ως πολιτικό ζήτημα, ούτε ως πεδίο άσκησης εξουσίας. Μετά το αντιληφθήκαμε καλύτερα.

Π. Τώρα που το σκέφτομαι, το περιοδικό κατάφερνε να βάζει πολιτικά ζητήματα από εμπειρικές αφηγήσεις και μάλιστα πολύ καλύτερα από το Αυτό/ όπου έλεγε «γράψε ένα κείμενο για τον Κεραμεικό και το γήπεδο του Παναθηναϊκού» αλλά δεν ήξερες που ακριβώς στοχεύει, σε ποιο κοινωνικό ή πολιτικό υποκείμενο. Γράψε δηλαδή, αλλά παράλληλα φτιάχνεις κάτι;

Σ. Παρόλ' αυτά, στη Θεσσαλονίκη υπήρχε μια τάση υποβάθμισης του όλου εγχειρήματος, ξέρεις, ότι «αυτό είναι ακτιβιστικό». Ήταν μια γενικότερη κουλτούρα σύμφωνα με την οποία τα έντυπα πρέπει να είναι αποσυνδεδεμένα από τις οργανωτικές δομές, μια κουλτούρα «ασώματης κεφαλής» που πουλάει «γνώση» (τώρα, τι γνώση και που βγαίνει, μόνο η κεφαλή γνωρίζει) και μετά οι ομάδες την εφαρμόζουν αυτή τη «γνώση». Είχε φτιάξει μυαλά και αντιλήψεις αυτή η κουλτούρα. Στις συζητήσεις που είχαμε πάνω στη Θεσσαλονίκη διάφοροι έβγαζαν αυτή την άποψη και όχι τυχαία, γιατί μιλούσαν με άλλους στην Αθήνα, που προφανώς και ήταν από αυτούς που «πουλούσαν γνώση» και μετά περίμεναν να πληρωθούν. Κι εγώ πάντως, που επίσης το έβλεπα απ' έξω στην πρώτη περίοδο, καταλάβαινα ότι έχει πίσω του μια εμπειρία πολιτικής οργάνωσης. Όπως καταλάβαινα τα πράγματα, το περιοδικό Αυτό/ ήταν η προσπάθεια για μια πιο θεωρητική συγκρότηση, ενώ το περιοδικό antifa (που έβγαине πιο άτακτα) ήταν ένα περιοδικό ευχάριστο στο διάβασμα, αλλά προφανώς η δουλειά του δεν ήταν η θεωρία, παρόλο που είχε και κάποια κείμενα γνώμης. Αυτά μέχρι το 2009.

Χ. Εγώ την θυμάμαι με πραγματικό ενθουσιασμό την πρώτη περίοδο του περιοδικού. Πολύ μου άρεσε ο εμπειρικός του χαρακτήρας, που ανακαλύπταμε τους φασίστες εδώ και αλλού ως φαιδρά υποκείμενα, να, πάρε και τους φασίστες στην Αγγλία, πάρε και τους φασίστες στη Γερμανία, πάρε κι ένα φασίστα στην Πατρίων που του γράψαμε το αμάξι με σπρέι και πάει λέγοντας. Αυτή η κατεύθυνση δεν ήταν ακριβώς δική μας. Είχε ξεπατικωθεί από αντιφασιστικά έντυπα του εξωτερικού, βασικά από το Class War και τον βρετανικό αντιφασισμό, ξέρεις, πλάκα, φάπες, μπύρες, άντρες. Η δική μας συνεισφορά ήταν το φύλο, η ενασχόληση με τα νότια Βαλκάνια και την ιστορία τους και φυσικά η ειδική μορφή του Έλληνα φασίστα όπως την καταλαβαίναμε τότε, με τους δεσμούς της με την ιστορία της δεκαετίας του '90, με τους στενούς υπαλληλικούς δεσμούς με το κράτος και πάει λέγοντας. Με έναν τρόπο που δεν τον υποψιαζόμασταν, ήταν αυτή η ενασχόληση που μας έδωσε να καταλάβουμε ότι οι διαφορές των εγχώριων φασιστών με τους έξω είναι σημαντικές και να αναζητήσουμε την αιτία της διαφοράς στην ιστορία του ελληνικού κράτους. Δηλαδή αυτό που ξέρουμε σαν «Σπουδές στο Γαλανόμαυρο» δεν ξεκίνησε από βι-

βλία και την ενασχόληση με την ελληνική ιστορία, αλλά από τον δρόμο και την ενασχόληση με την ειδική μορφή των Ελλήνων νεοναζί. Το περιοδικό μπορεί να έχει δύο περιόδους, αλλά αυτές είναι συνδεδεμένες πολύ περισσότερο απ' ό,τι θα μπορούσαν να καταλάβουν οι μουσάτοι στο περίπτερο ή όποιος νομίζει ότι οι απόψεις είναι ζήτημα «μιας καλής ιδέας» και όχι πρακτικό και οργανωτικό ζήτημα. Ας πούμε εκείνη η ιδέα ότι οι ναζί είναι πολύ αστείο πράγμα και πρέπει να την αναδείξουμε αυτή την αστειότητα...

Σ. Ναι, να δείχνεις τον φασίστα με κεφάλι λεκάνη τουαλέτας, πανκ της δεκαετίας του '80.

Α. Όχι ακριβώς ρε συ, να, θυμάμαι εκείνο το κείμενο με τον φασίστα που είχε φορέσει χλαμύδα για να πάει στον Όλυμπο για παγανιστική τελετή αλλά η μάνα του την είχε κάψει στο σιδέρωμα και η τρύπα για να βγαίνει το χέρι ήταν σε λάθος σημείο... Κατάλαβες, μπαίνει και το γυναικείο και η εργασία του νοικοκυριού (τότε είχαν μεταφράσει και οι No Woman's Land την Dalla Costa), μπαίνει και η ειδική σχέση που λέγεται ελληνική οικογένεια... το «ποιος την πλένει τη σημαία» είχε γίνει σλόγκαν. Εξ ου και το κόμικ από πίσω που είχε για βασικό πρωταγωνιστή τη μάνα του φασίστα: «παίρνεις τα λεφτά μου και πας και παίρνεις αποκριάτικα απ' το Μοναστηράκι». Το αστέιο του πράγματος ήταν η μίμηση από τους νότιους βαλκάνιους δυτικοευρωπαϊκών στερεοτύπων - αν μου επιτρέπεται να το πω... η άρνηση των Ελλήνων ναζί να συμφιλιωθούν με την ελληνικότητά τους! (γέλια). Από την άλλη, αυτή η ελληνικότητα των ναζί, που την αντιλαμβανόμασταν εμπειρικά, γιατί εδώ που τα λέμε ήμασταν και από αυτούς που είχαν δει ναζί από κοντά, αποδείχθηκε ότι είχε πολλά περισσότερα να μας μάθει.

2. Δεύτερη Περίοδος: 2009 -

Μ. Και πότε τελειώνει η πρώτη περίοδος του περιοδικού;

Α. Το 2007. Τότε μπήκε και το αστεράκι.

Χ. Ναι από το 2007, αλλά βασικά η δεύτερη περίοδος ξεκινάει το 2009 με την διεύθυνση της συντακτικής ομάδας, το άνοιγμα της θεματολογίας και την καθιέρωση δίμηνης κυκλοφορίας. Μπορούμε να θεωρήσουμε ότι το πρώτο τεύχος της νέας περιόδου είναι το τεύχος 13 του Οκτώβρη του 2009. Γιατί εκεί θα βρούμε το κείμενο σχετικά με το σκάνδαλο Βλαστού και τις μουσικές υπηρεσίες, μαζί και το πρώτο κείμενο του Γαλανόμαυρου που το είχε γράψει η Μ, αλλά ακόμη δεν είχαμε βρει γενικό τίτλο της στήλης. Επίσης την ίδια περίοδο έγινε η εκδήλωση «Σχεδόν Αόρατοι» που μας έδωσε τη γραμμή για το θέμα «μετανάστες εργάτες»

Μ. Ναι, το θυμάμαι: το καλοκαίρι του 2009 ήταν περίοδος ανασύνταξης. Ο Α. είχε σπάσει το χέρι του (εργατικό ατύχημα) και τον πλήρωνε το ΙΚΑ, εγώ ήμουν άνεργη. Δηλαδή είχαμε φάει ήδη την καπιταλιστική κρίση στα μούτρα. Εν τω μεταξύ είχαμε βάλει μπροστά σχέδιο αναμόρφωσης του περιοδικού και οι ομάδες συζητούσαν την αναμόρφωση των οργανωτικών δομών και πώς θα γίνει να μην έχουμε αρχηγούς. Εκείνο το Καλοκαίρι καθήσαμε

και διαβάσαμε διάφορα από ελληνική ιστορία. Ήδη από την Άνοιξη το σχέδιο ήταν ότι θα γράψουμε ιστορία του ελληνικού φασισμού, μόνο που το σχέδιο αποδείχθηκε άλλο σχέδιο από εκείνο που νομίζαμε ότι είναι. Εκείνο το Καλοκαίρι το καταλάβαμε, γιατί πήραμε το βιβλίο του φασίστα του Χονδροματίδη, και τον «Χαφιέ» του Δάγκα, τα απομνημονεύματα του Χουλιάρα, αλλά και διάφορα κλασικά, Κορδάτο και λοιπά, είχαμε πάει στο Πάντειο για να βρούμε βιβλιογραφία. Και αμέσως αρχίσαμε να υποπτευόμαστε ότι κάποιο λάκκο έχει η φάβα, αν και η κατάστασή μας ήταν κάπως πρωτόγονη...

Χ. Πρωτόγονη η κατάσταση, αλλά οι εποχές έτρεχαν. Το Καλοκαίρι του 2009 στην επικαιρότητα κυριαρχούσε το «σκάνδαλο Βλαστού». Επίσης φαινόταν ότι το ελληνικό κράτος το είχε πάρει στα σοβαρά με την κρίση. Εν τω μεταξύ είχαμε κρίση και εμείς στο εσωτερικό. Από τη μια άγχος, πίεση, κατάθλιψη, από την άλλη πολλές νέες ιδέες σε βαθμό ενθουσιασμού. Αυτό το Καλοκαίρι μου έχει μείνει λες και ήτανε πέρυσσι. Οπότε κάπως συνδυάζεται το σκάνδαλο Βλαστού με το πρώτο κείμενο του Γαλανόμαυρου. Η επιλογή ήταν ότι θα αρχίσουμε να μιλάμε για το κράτος. Ήταν ακριβώς η ενασχόληση που έλειπε από τα τεύχη της πρώτης περιόδου. Γι' αυτό πρέπει να θεωρήσουμε ότι το τεύχος 13 είναι το πρώτο τεύχος της δεύτερης περιόδου. Γιατί εμφανίζεται η συνειδητοποίηση ότι ωραία όλα αυτά τα φαν, οι φασίστες και οι ναζιστές που κυκλοφορούσαν στο δρόμο και δερνόμασταν και γελάγαμε, αλλά η ίδια η εποχή και η ιστορική συγκυρία μας έβαζαν το ζήτημα του κράτους. Της κρατικής οργάνωσης του φασισμού, που ήταν και ακριβώς αυτό που μας έλειπε. Όπως το λεγε και ο Β., «μείναμε πολύ στο φαν και χάσαμε το ζόφο».

Π. Από εκεί προέκυψε και το «Ημερολόγιο του Ελληνικού Φασισμού» που έκαναν οι Μηδέν Άπειρο;

Α. Ναι, από εκεί, όπως και το «Σχεδόν Αόρατοι».

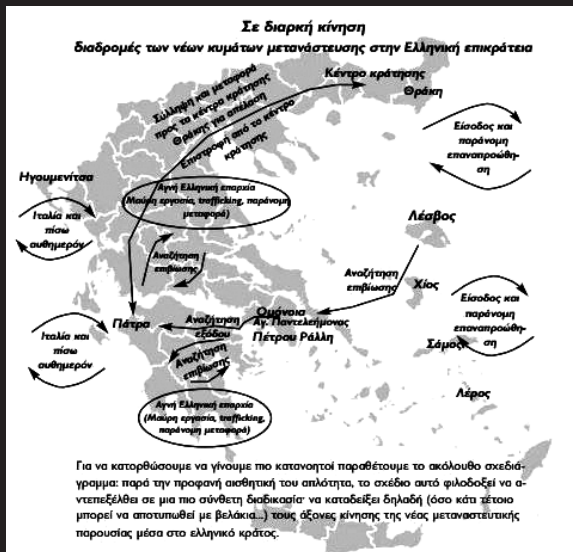
Π. Δηλαδή η συστηματική αποδελτίωση εφημερίδων είναι που μοιραία οδήγησε στο ζήτημα της κρατικής οργάνωσης του φασισμού;

Α. Κοίτα, οι δομές που είχαμε ήταν οι πολιτικές ομάδες και το Scripta. Αυτές οι δομές άρχισαν να σκέφτονται γύρω από το ζήτημα της αναδιοργάνωσης με διάφορους τρόπους. Ας πούμε μας απασχόλησε το ζήτημα της άτυπης ιεραρχίας, από πού προέρχεται και γιατί μας είχε κάνει τέτοια ζημιά. Από εκεί προέκυψε το editorial «Άτυπη Ιεραρχία», αλλά και μια νέα αντίληψη για τον ρόλο των ομάδων και των εντύπων. Αποφασίσαμε πιο συνειδητά ότι τα έντυπα και οι εκδόσεις πρέπει να αντιστοιχούν σε υπαρκτές οργανωτικές δομές που δίνουν λόγο στις υπόλοιπες και βασικά ότι τα άτομα που δεν συμμετέχουν σε ομάδες θα φάνε χι εξ ορισμού μαζί με τις ιδέες τους: γιατί είχε καεί η γούνα μας με τα άτομα και τις ατομικές τους ιδέες. Θυμάσαι τώρα, αυτά δεν ήταν άτομα, ήταν ατομάκλες! (γέλια) Εκτός από το οργανωτικό είχαμε και το πολιτικο-θεωρητικό. Η συζήτηση που κατέληξε στη μπροσούρα «Σχεδόν Αόρατοι» ήταν πολύ χαρακτηριστική αυτού του κλίματος... Είχαμε πιάσει το θέμα της μετανάστευσης και του Αιγαίου, κάναμε τη συστηματική αποδελτίωση των εφημερίδων, διαβάζαμε και διαβάζαμε, εφημερίδες και εκθέσεις ανθρωπιστικών οργανώ-

Υποσημειώσεις στην περιστρεφόμενη πόρτα

Τεύχος 12, 5/2009

- Ρε συ, μου φαίνεται ότι και το τεύχος 12 είναι της δεύτερης περιόδου...

- Ναι, εκεί βρίσκουμε την πρώτη αναφορά σε «περιστρεφόμενη πόρτα» και «παρανομοποίηση» νομίζω... είναι γιατί ετοιμάζαμε το «Σχεδόν Αόρατοι».

- Και το κείμενο έχει υπογραφή «Μηδέν Άπειρο». Είναι το άγχος σχετικά με το οργανωτικό, ψιλοϋπόκωφο βέβαια.

- Τώρα που το βλέπουμε, το 12 είναι και το πρώτο τεύχος που χρησιμοποιούμε υποσημειώσεις.

- Ναι, το είχαμε συζητήσει, μήπως πουλάμε μούρη, μη μας μπερδέψουν με το academia και διάφορα τέτοια...

- Τελικά, θυμάμαι, είχαμε πει ότι θα βάζουμε υποσημειώσεις για να δείξουμε ότι όλες οι ιδέες προέρχονται από κάπου, ότι έχουν ιστορική και κοινωνική φύση, κάτι τέτοια...

- Ναι, με τις υποσημειώσεις θέλαμε να πούμε ότι δεν υπάρχει μονοπώλιο της γνώσης, και ότι ο μόνος που γουστάρει τέτοιο πράγμα είναι οι «ασώματες κεφαλές» που θέλουν να μας πουλάνε γνώση. Ότι άμα θέλει κανείς μπορεί να διαβάσει τα ίδια με εμάς και να κάνει τα κουμάντα του. Ψιλολαϊκισμός εδώ που τα λέμε: είναι ατομικό θέμα να διαβάζεις, αλλά συλλογικό θέμα να καταλαβαίνεις, οπότε δίχως τις οργανωτικές δομές, σκατά διάβασμα, αλλά και δίχως διάβασμα... Τεσπα, φιλοσοφίες!

- Τώρα που το λέμε, πόσοι έχουν διαβάσει τις υποσημειώσεις και μετά παριστάνουν ότι τα έχουν σκεφτεί μόνοι τους...

- Καλά, πρώτοι το έκαναν εκείνοι οι τύποι στη Θεσσαλονίκη. Θυμάστε; Που είχαν ανακαλύψει την περιστρεφόμενη πόρτα; Καλά, ποιος τους θυμάται τώρα...

- Ρε συ, είναι το βασικό μπέρδεμα κάθε νεαρού αριστερίζοντος ακαδημαϊκού. Νομίζουν ότι οι ιδέες είναι ατομικό πράγμα, δεν μπορούν να καταλάβουν την κοινωνική τους ζωή, ότι παίρνουν αξία ανάλογα με την πολιτική υποστήριξη που απολαμβάνουν. Μετά μεγαλώνουν, το καταλαβαίνουν... και βρίσκουν πολιτική υποστήριξη στο κράτος και τους καθηγητές τους, αφού από τις οργανωτικές δομές έχουν ήδη αποχωρήσει, προφανώς «με σοβαρές πολιτικές διαφωνίες».

- Τώρα πια πάντως, όλος ο κόσμος βάζει υποσημειώσεις...

- Ε, όχι και όλο!

Γαλανόμαυρο στον τοίχο

Τεύχος 17, 06/2010.

- Ναι αυτή η μαλακία που μας είχατε βάλει και την κολλάγαμε στον τοίχο...

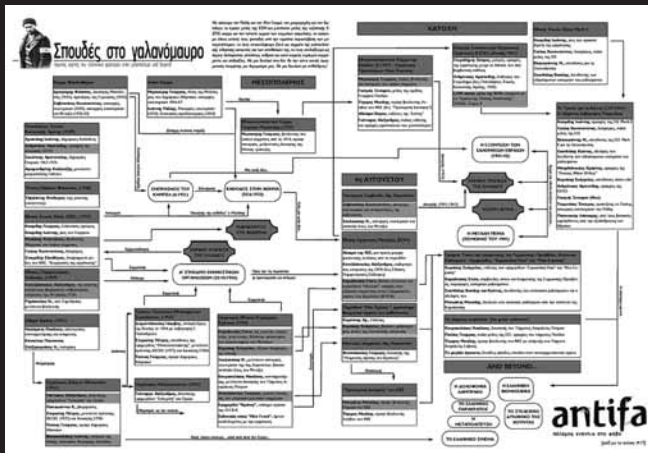
- Ρε μαλάκες, ήταν σημαντικό. Η συνέχεια του κράτους σε επίπεδο φυσικών προσώπων κι έτσι... Και μετά προέκυπτε και το ζήτημα της αφανούς ιστορίας των φασιστικών οργανώσεων. Γιατί να είναι αφανής; Ποια είναι τα πολιτικά αίτια της αφάνειας;

- Έν τω μεταξύ, αυτή τη μούρη που την είχατε βρει;

- Στο βιβλίο του Κωστόπουλου... Και γενικότερα έχει πράμα εδώ, παράφραση Ε. Π. Τόμσον, παράφραση Μπένγιαμιν... υπήρχε η αίσθηση της ανακάλυψης. Και όντως ήταν ανακάλυψη, η συνέχεια του κράτους που υπερβαίνει τις υποτιθέμενες τομές της ελληνικής ιστοριογραφίας. Συγκινήθηκα...

- Τώρα τι έγινε το Γαλανόμαυρο;

- Είναι να κλείσει έναν κύκλο, των αρχών της δεκαετίας του '40, αλλά δεν βρίσκουμε χρόνο

σεων, αλλά δεν μπορούσαμε να ξεπεράσουμε τα διαβάσματά μας. Διαρκώς μέναμε σε ένα σημείο όπου αυτό που θα κάναμε θα ήταν... μια κάποιοι είδους καταγγελία των απάνθρωπων αστυνομικών πρακτικών, ξέρεις, «Ευρώπη φρούριο» κι έτσι. Και μετά μας ήρθε εκείνη η ιδέα: η παρανομοποίηση της εργασίας, δηλαδή το κράτος! Αυτή η ιδέα, το μεγάλο λαμπάκι, ότι δηλαδή είναι το κράτος αυτό που οργανώνει πολιτικά και στρατιωτικά τον διάχυτο κοινωνικό ρατσισμό που αναγνωρίζαμε έως τότε, ήταν μια ιδέα που εμφανίστηκε ταυτόχρονα σε πολλά σημεία αυτών που κάναμε. Στο Γαλανόμαυρο, όπου οι φασιστικές οργανώσεις τύπου τρία έφιλον έγιναν ελληνικό κράτος, δικτατορία του Μεταξά και προετοιμασία για πόλεμο, αλλά και στο Σχεδόν Αόρατοι. Νομίζω ότι η πρώτη χρονικά, αλλά και η πιο χαρακτηριστική ήταν η περίπτωση του «Σχεδόν Αόρατοι», γιατί εδώ είχαμε μια ιδέα, την παρανομοποίηση, ότι δηλαδή το «μεταναστευτικό πρόβλημα» οργανώνεται νομικά και στρατιωτικά από το κράτος, που παρά τα είκοσι χρόνια μετανάστευσης στην Ελλάδα, δεν την είχε πει κανείς άλλος. Και τελικά δεν είναι τυχαίο ότι αυτή η ιδέα εμφανίστηκε το 2009 και όχι το 1999. Γιατί ήταν το 2009 που εκείνο που λέγαμε τόσα χρόνια χωρίς να το καταλαβαίνουμε καλά, ότι το κράτος είναι ο γενικός διοργανωτής του ταξικού πολέμου, εμφανίστηκε ως δημόσιος λόγος και κρατική πρακτική.

Π. Οι μπάτσοι στους δρόμους...

Χ. Ναι οι μπάτσοι στους δρόμους, αλλά κυρίως ο δημόσιος λόγος. Το τι λέγανε. Το ελληνικό κράτος άρχισε να εμφανίζεται ως ενιαίο σύνολο με στρατηγική και ατζέντα (προφανώς αντεργατική ατζέντα) και ταυτόχρονα, με παράξενο τρόπο, άρχισαν και εμφανίζονταν δημόσια και οι εσωτερικές του συγκρούσεις. Εκεί, με το Σχεδόν Αόρατοι, με το Γαλανόμαυρο και με το «κάτσε να δούμε τι γίνεται στο εσωτερικό του κράτους» άρχισε να λύνεται εκείνο το παλιό ζήτημα που είχαμε από το 2006, δηλαδή το «ο φασισμός δεν είναι μόνο οι ναζί».

Μ. Είχε βέβαια προηγηθεί και εκείνη η άλλη ανακάλυψη, ότι «τα πράγματα είναι η ιστορία τους», που με το Anti-Fascist είχε αρχίσει και έπιανε ρίζες. Λέω για την ιστορική μεθοδολογία - ότι αν θες να μιλήσεις για κάτι, πρέπει να μιλήσεις για την ιστορία του. Ο Martin Lux ήταν ένα ακατανόητο ευχάριστο κείμενο με μπάχαλα, που για να καταλάβουμε τι λέει χρειαζόταν μια άλλη μέθοδος προσέγγισης, η ιστορική μέθοδος. Αν θυμάστε, εκείνη τη μέθοδο ταξικής ιστορίας την πήραμε από τους Ιταλούς αυτόνομους και το πώς είχαν χρησιμοποιήσει την ιστορία του φοντισμού - τεϊλορισμού, από τον Κοριά, τον Μπρέιβερμαν, τη παράφραση του Αυτονομία (να ανακαλύψουμε την εργατική τάξη ως έχει, περήφανη και επικίνδυνη) και όσα κείμενα του Καφέντζις κυκλοφορούσαν. Απο νωρίς άλλωστε εφαρμοζόταν κατά κόρον (όπως την καταλαβαίναμε) στις Ανοιχτές Συνελεύσεις των Μητροπολιτικών Συμβουλίων -των πραγματικών, όχι των πέτσινων- μέχρι το 2005. Μετά ο Lux και όλη εκείνη η ιστορία του πολυεθνικού εργάτη στη Βρετανία μας έδωσε να καταλάβουμε την βασική ιστορική ιδέα του «Σχεδόν Αόρατοι», δηλαδή τους αγώνες των μεταναστών την δεκαετία του '70 και τη νομικοπολιτική τους αντιμετώπιση από τότε και έπειτα, δηλαδή την απαγόρευση της μετανάστευσης.

Χ. Ναι το ξεχάσαμε ότι την ίδια περίοδο, μαζί με την ανακάλυψη της ιστορικής μεθοδολογίας, που ήδη έτρεχε χρόνια, διάφοροι από εμάς είχαν αρχίσει και διάβαζαν τον Ε. Π. Τόμσον- επίσης τον Μαρξ, ειδικά το κεφάλαιο για τις μηχανές, και αρχίσαμε να λέμε ότι εκεί υπάρχει κάποια ένταση μεταξύ του Μαρξ του ιστορικού και του Μαρξ του επιστήμονα η οποία ένταση ήταν που είχε δώσει ιδέες στον Τόμσον και τους Ιταλούς αυτόνομους. Τέλος διαβάζαμε και τον Μπένγιαμιν, όλα αυτά με διάφορους τρόπους και σε διάφορες διαδικασίες. Νομίζω ότι και τότε ήταν κατανοητή η διαδικασία, τόσο πολύ που την έκανε και εξώφυλλο η γραφίστρια δίχως να της το ζητήσει κανένας. Αν το δείτε είναι μεταξύ Μπένγιαμιν και Καπέλα Σιστίνα - ο Άγγελος

της Ιστορίας που μας δίνει τη γνώση κι έτσι. Ήταν ο τρόπος της να περιγράψει αυτό που μάς συνέβαινε και με τον ένα ή τον άλλο τρόπο ήταν κατανοητό από όλους μας, ανεξαρτήτως αν έγραφαν ή όχι. Αν το θυμηθεί κανείς, είχαμε στήσει και τις οργανωτικές δομές, ήδη από το antifa acl, έτσι που όποιοι οργανωνόταν, να έχει κάπου δει τις έννοιες αξία, υπεραξία, σταθερό και μεταβλητό κεφάλαιο, ταξικοί αγώνες και απαντήσεις των αφεντικών, καπιταλιστική τεχνολογία, ιμπεριαλισμός, ο Καρλ Μαρξ και τα προβλήματά του κλπ. Όταν βγήκε «ο Φασισμός χωρίς Σβάστικα», νομίζω ότι ολόκληρη η συνέλευση που τον υπέγραψε τον είχε εμπνεύσει ως ιδέα και ως πρακτική πολιτική χρησιμότητα.

Σ. Οπότε εδώ πρέπει να εντάξουμε και τα κείμενα αποδόμησης της γεωπολιτικής;

Α. Ναι, πότε είναι το πρώτο; Το Mare Nostrum και Ελληνικός Ιμπεριαλισμός στο τεύχος 18. Θυμάμαι τη συζήτηση ότι «κάποιος πρέπει να ασχοληθεί, ποιος διάολος θα ασχοληθεί με αυτό το θέμα» και να μη θέλει κανένας. Εν τω μεταξύ αν δείτε το εξώφυλλο του 18, αυτό είναι που έχει τον Άγγελο της ιστορίας...

Σ. Εν τω μεταξύ αυτό που έγραφε ο Μπένγιαμιν με την έκπληξη, ταίριαζε τόσο πολύ με την ψυχολογική μας κατάσταση, την εσωτερική κατάρρευση, την κρίση, την εμφάνιση του κράτους... Το κάναμε πιπίλα!

Α. Λοιπόν από τότε, μπήκαν μπροστά κατευθύνσεις που μας κάνουν παρέα ακόμα και καταγράφονται στον «Φασισμό χωρίς Σβάστικα». Η κατεύθυνση Γαλανόμαυρο, η κατεύθυνση έθνος κράτος, η παρανομοποίηση της εργασίας και ο παγκόσμιος πόλεμος, αυτές οι τέσσερις, μαζί με την γενική υιοθέτηση της ταξικής ιστορικής μεθοδολογίας των αυτόνομων, άρχισαν να διαμορφώνουν τα πάντα, με πρώτο τη μπροσούρα «Ο Φασισμός χωρίς Σβάστικα». Καμιά φορά τα έχουμε ρίξει και πιο θεωρητικά όλα αυτά, όπως στην «Παραξενιά του Παράξενου Εμπορεύματος», στο «Η Αισιόδοξη Αυτονομία και γιατί να την Αποφεύγουμε», στο πρώτο κεφάλαιο της «Στρατηγικής της Ανατολικής Μεσογείου» και πάει λέγοντας.

Π. Τα είχαμε συζητήσει με αυτό τον τρόπο;

Α. Ναι, ως κατευθύνσεις τα είχαμε συζητήσει. Αλλά δεν προβλέπαμε για πόσο καιρό θα μας κρατούσαν και πόσο κατάλληλες θα ήταν για να περιγράψουμε το σύνολο των θεμάτων που μας ενδιέφεραν. Επίσης δεν είχαμε ιδέα για το πόσο λίγα ξέραμε για όλα αυτά. Πάντως υπήρχαν οι κατευθύνσεις.

Αλ. Η αποδόμηση της γεωπολιτικής στο «Περίπτερο» έχει την καταγωγή της στη στήλη «Πυρετός του Κόσμου» στο Αυτο/. Που όλο λέγαμε ότι ήταν απαραίτητη και δεν τη διάβαζε κανείς ποτέ... Μετά έκλεισε και το Αυτο/ και υπήρχε το κενό· ότι κάποιος πρέπει να μιλάει γι' αυτά, αφού υποτίθεται ότι ήμασταν ενάντια στον ελληνικό ιμπεριαλισμό.

Σ. Ναι καλά, εγώ τη διάβαζα, αλλά είναι αλήθεια ότι για χρόνια ψάχναμε να βρούμε τι κάνει ο ελληνικός ιμπεριαλισμός κοιτάζοντας τα... Αφγανιστάν. Από την άλλη υπήρχε και γενικό πρόβλημα, αφού για παράδειγμα, κανείς δεν διάβαζε συστηματικά εφημερίδες. Το θέμα βέβαια κρατιόταν ζωντανό, υπήρχε και η «Συνέλευση Ενάντια στην Ειρήνη»,

οπότε τα Βαλκάνια, το Ιράκ, το Αφγανιστάν, ο παγκόσμιος πόλεμος, όλα κρατιόταν στο μυαλό μας. Αλλά δεν μπορούσαμε να καταλάβουμε με τίποτα γιατί είναι παγκόσμιος πόλεμος. Δεν υπήρχε κάποιος να σου εξηγήσει μια μεθοδολογία προσέγγισης, είχαμε προσπαθήσει κιόλας, αλλά η αλήθεια είναι ότι δεν υπήρχε μεθοδολογία, αλλά και να υπάρχει και να σου την πει κάποιος, άμα είσαι εσύ τεμπέλης και δεν διαβάζεις ούτε μια εφημερίδα το χρόνο... το πολύ πολύ να αντιγράψεις χωρίς να καταλαβαίνεις.

Χ. Ναι, ενώ το 2009, διάφοροι από εμάς διαβάσαμε μια ολόκληρη εφημερίδα την ημέρα, μέχρι και τα οικονομικά. Πολλοί και την ώρα της δουλειάς. Η αλήθεια είναι ότι η εσωτερική και γενική κρίση του 2009 ανάγκασε διάφορους από εμάς να ξεπεράσουν τον παλιό τους εαυτό και να διευρύνουν αυτά που ήταν διατεθειμένοι να κάνουν. Εξ ου και το «Ημερολόγιο» που αναφέραμε πιο πριν. Το «Ημερολόγιο» δεν ήταν μόνο η απόφαση ότι θα διαβάζουμε εφημερίδες, ήταν και ότι θα γράφουμε περιλήψεις από τα σημαντικά άρθρα και θα τις βγάζουμε σε ηλεκτρονικό τεύχος για να τις διαβάζουν οι υπόλοιποι, που βέβαια δεν διάβαζαν τις περιλήψεις, όπως δεν διάβαζαν και τις ίδιες τις εφημερίδες. Και να άλλη μια ανακάλυψη: ότι εκείνοι που έκαναν τις περιλήψεις οφελούνταν πολύ περισσότερο από ό,τι εκείνοι που τις διάβαζαν. Το «Ημερολόγιο» των Μηδέν Απειρο έπαιζε και λίγο τον ρόλο του πώς θα έπρεπε να είναι η θεματολογία και η λειτουργία του περιοδικού στη δεύτερη περίοδό του... μόλις τα καταφέραμε να το στήσουμε.

Αλ. Υπάρχει κάποιο σημείο του περιοδικού που διάφοροι αρχίζουν και... πώς να το πω; μας λαμβάνουν υπ' όψη· και επίσης φεύγουν περισσότερα τεύχη.

Χ. Είναι εκεί που αρχίζει και παίρνει μπροστά το Γαλανόμαυρο και διάφοροι το προσέχουν. Εκεί που βγαίνει ο χάρτης του ελληνικού φασισμού και τον κολλάμε στον τοίχο. Είναι γιατί το Γαλανόμαυρο άρχισε να κάνει εκείνο το παράξενο πολιτικό παιχνίδι της ιστορίας με το παρόν, που αν δεν το έχεις δει δεν υποπτεύεσαι καν την ύπαρξή του. Μπορούσε να μιλήσει για τα αντιφασιστικά μέτωπα, για τους φασίστες, για τις τράπεζες και τον ρόλο τους, για τον πόλεμο, για τις κοινωνικές τάξεις στην Ελλάδα, για το κράτος και τις εσωτερικές του συγκρούσεις, για την εθνική συμφιλίωση και τελικά για την ίδια την μεταπολίτευση που κατέρρεε γύρω μας, ως μια αφήγηση στην ουσία της ιστορική. Όλα αυτά ήταν αποκάλυψη, όχι μόνο για εμάς, αλλά και για άλλους.

Α. Εκτός από το Γαλανόμαυρο, κάποια στιγμή το περιοδικό και οι εκδόσεις άρχισαν να συνδέονται με δομές εκτός Αθήνας και να δρουν υποστηρικτικά σε αυτό που έκαναν. Δεν ήταν ένα περιοδικό με ωραίες ιδέες, ήταν επίσης ένα περιοδικό που μιλάει συγκεκριμένα για την οργάνωση δίχως αρχηγούς, αναμφίβολα ξεκινώντας από τη μακρά μας πείρα επί του θέματος (γέλια). Όπως μου είπε και ένας σύντροφος πρόσφατα, «όλα αυτά που περιγράφετε στο περιοδικό για το οργανωτικό, τα έχω δει να ισχύουν στην πόλη μου 100%».

Π. Είναι φοβερό πάντως που η αναμόρφωση του περιοδικού συμπίπτει με την... «επίσημη» αρχή της συζήτησης περί κρίσης.

Αλ. Το 2008 με το 2014 ήταν μια ενδιαφέρουσα πε-

ρίοδος. Είχε τον Δεκέμβρη και τα πλακώματα με τους μπάτσους, Αγανακτισμένους στο Σύνταγμα, Αγιο Παντελεήμονα, τη Χρυσή Αυγή πρώτα στο Δημαρχείο και μετά στο Κοινοβούλιο, τη μισή ελληνική αστυνομία να διώχνει από το σώμα την άλλη μισή, είχε πολύ εμπειρικό υλικό για να σκεφτείς επάνω του. Ας πούμε, η περίοδος 2004 με 2008 δεν ήταν έτσι· τότε το να μην ασχολείσαι με την επικαιρότητα ήταν το πιο εύκολο πράγμα στον κόσμο... Ή δεν τα βλέπαμε... Ξέρω κι εγώ;

Ν. Ήταν πάντως λιγότερο επείγοντα. Δεν σε καίγανε. Όταν βγήκε ο πρωθυπουργός για να πει «η ελληνική οικονομία είναι θωρακισμένη», εγώ θυμάμαι για πρώτη φορά να νιώθω μια αίσθηση επείγοντος, ξέρετε, «τι; τι λέει αυτός ρε;» Βέβαια, τώρα περισσότερο περιγράφουμε τις εντυπώσεις μας, παρά την πραγματικότητα. Στην ουσία αυτά που λέμε έχουν τις ρίζες τους πολύ παλιότερα, τουλάχιστον από το 2001 και τότε που σκάει η δεύτερη μεγάλη μεταναστευτική ροή από τον πόλεμο της Μέσης Ανατολής. Και άρχισε εκείνη η αναμόρφωση της αστυνομίας με τα πολυδύναμα κλπ. Η μεταχείριση των Αλβανών είχε γίνει πιο μουλωχτά και πιο τοπικά. Ετούτο εδώ οργανώθηκε προσβλέποντας στο εσωτερικό, αλλά και σε διαχείριση των διεθνών μεταναστευτικών ροών. Όπως διαπιστώσαμε όταν κάναμε τις «Επιτροπές Κατοίκων», έχουμε να κάνουμε με μια σειρά πραγμάτων που συνέβαιναν ενώ εμείς βλέπαμε μόνο Ολυμπιακούς Αγώνες και φωτιά στις κάμερες. Και καταλήγεις με την εικόνα μιας διαδικασίας που εσύ την τρως στα μούτρα ως καινοφανή, ενώ έχει ιστορία δέκα χρόνων και βάλε. Εμείς αδιαφορούσαμε, πρώτον γιατί ήμασταν ζαβά όπως όλος ο κόσμος, δεύτερον γιατί δεν μας αφορούσε κοινωνικά. Δεν έχανε ο φίλος σου τη δουλειά του, δεν κοβόταν του πατέρα σου η σύνταξη, δεν έψαχνες πέντε μήνες δουλειά και να παίρνεις μούτζα. Λοιπόν, αυτή η πόλωση, δεν άρχισε να υπάρχει μόνο έξω, γρήγορα έγινε αισθητή και στο εσωτερικό των διαδικασιών από το 2008 και μετά. Τουλάχιστον εκεί που ήμουν εγώ, κάποια στιγμή, εκείνο που κάναμε έως τότε, να λέμε άλλα ο ένας κι άλλα ο άλλος και παρόλ' αυτά να συνυπάρχουμε, έγινε κάποια στιγμή αδύνατον. Όχι γιατί αλλάξαμε εμείς νοοτροπία, αλλά γιατί η κρίση έδωσε στις διαφωνίες νέο βάρος και νέα διακυβεύματα. Οπότε πόλωση έξω, πόλωση μέσα· και τελικά ο καθένας πήρε το δρόμο του.

Χ. Οπότε η περίοδος 2008 με 2014 ήταν η περίοδος που διαμορφώθηκε το περιοδικό όπως το ξέρουμε. Από εκεί και μετά; Δεν ξέρω. Κοίταξα εκείνα τα κείμενα με γενικό τίτλο «Φασισμός και Αντιφασισμός Σήμερα», που όλα μαζί αποτελούν μια κάποια ιστορική περιγραφή των τελευταίων χρόνων. Τα κοίταξα λοιπόν και έλεγα «πώς διάολο γράφονταν αυτά ρε φίλε;» Θέλω να πω ότι όλα γίνονταν πολύ δημόσια, ήταν πολύ εξωστρεφές το ελληνικό κράτος, πολύ μας έλεγε τι κάνει. Ενώ τώρα δεν είναι έτσι ακριβώς. Έχει περάσει σε μια νέα φάση εσωστρέφειας!

Π. Ήταν και περίοδος διαρκών πραξικοπημάτων. Παπαδήμος, που εινο ο Γιωργάκης ωέω, Σαμαράς και ανομία, ο διοικητής του τμήματος Κολωνού αποπέμπεται γιατί είχε στο συρτάρι μια καρτέλα Μούμπλες και γράφει το σενάριο ο Ελρόυ, «έφαγα μια μπεζενδρίνη για πρωινό», breakfast of champions κι έτσι.

να κάνουμε τη δουλειά. Πλάκα δεν έχει; τώρα που φτάσαμε στο σημείο που ήταν ο αρχικός μας στόχος, δηλαδή στα Τάγματα Ασφαλείας, τώρα κολλήσαμε. Περιμένετε, κάποιο Σύνοτομο Καλοκαίρι της Ανεργίας θα έρθει ξανά... Πάντως, νομίζω δεν υπάρχει κείμενο στο περιοδικό που να μην έχει και λίγο Γαλανόμαυρο...

-Σιγά ρε, θα σκίσετε καμιά φόδρα!

Ο Άγγελος της Ιστορίας

Τεύχος 18, 9/2010

-Θυμάστε που γκουγκλάρουμε να βρούμε τον Άγγελο της Ιστορίας που έλεγε ο Μπένγιαμιν και λέμε «καλά ρε τι ειπ' αυτό τώρα»;

-Ναι περιμέναμε κάτι πιο σε ροκοκό...

-Πάντως το εξώφυλλο το ξηγήθηκε η Μ...

-Ναι, κάτι τεύχη μετά τη βρίζαμε για το εξώφυλλο με τα ψαράκια, ότι δεν ήταν πολιτικό και θα μας τιμωρήσει το αναγνωστικό κοινό (γέλια).

Διδάγματα από την Αιγυπτιακή εξέγερση

Τεύχος 23, 4/2011

-Να εδώ πολιτικοποιήθηκε πάλι το εξώφυλλο.

-Εδώ είναι που αρχίσαμε και ανακαλύπταμε την τελευταία προσθήκη στο... θεωρητικό μας οπλοστάσιο! (γέλια). Χωρίς πλάκα, είναι λίγο μετά τον «Φασισμό χωρίς Σβάστικα», και αν θυμάστε, εκεί θέλαμε να βάλουμε ένα κεφάλαιο «Διακρατικοί Ανταγωνισμοί», αλλά δεν ξέραμε τι να πούμε και το παρατήσαμε. Το εξώφυλλο είναι σχετικό με την εισβολή στη Λιβύη και λέει «Κεφαλα σημαίνει αρκετά», αλλά για τα αφεντικά τίποτα πια δεν είναι αρκετό». Τη θυμάστε την κατάσταση, τότε με τις αραβικές εξεγέρσεις που έπρεπε απαραίτητως να βγει και να αποτίσεις φόρο τιμής...

-Όχι μόνο. Πολλοί είχαν καταντήσει να λένε και στους Αιγύπτιους τι να κάνουν... στα Ελληνικά! Τι να πεις, έτσι είναι οι Έλληνες!

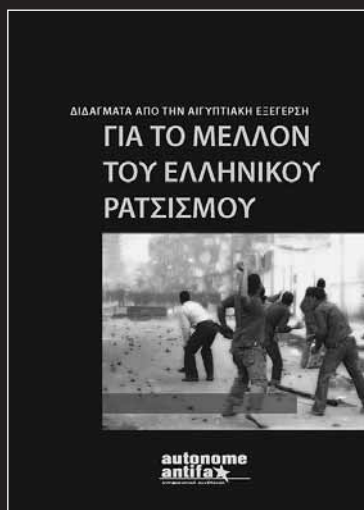
-Ναι, η ανακάλυψη της θεωρίας των διακρατικών σχέσεων ξεκίνησε από την αδυναμία μας να καταλάβουμε τι διάολο γίνεται με τις αραβικές εξεγέρσεις. Και είχαμε κάνει εκείνη την εκδήλωση «Διδάγματα από την Αιγυπτιακή εξέγερση», αν θυμάστε, που κατέληγε ότι τα διδάγματα που έχουμε να πάρουμε, αν υπάρχουν, είναι σχετικά με την πολιτική του ελληνικού κράτους, και όχι σχετικά με την εξέγερση των άλλων.

-Δεν το είχαμε πει ευθέως πάντως.

-Δεν το είχαμε καταλάβει τελείως ακόμη. Αλλά αρχίσαμε και μιλούσαμε για την Ανατολική Μεσόγειο, τον δακτύλιο της ανάσχεσης, εν πάση περιπτώσει για την παγκόσμια σύγκρουση και τον ρόλο του ελληνικού κράτους και αυτό ήταν κάπως διαφωτιστικό, αντίθετα από την ενασχόληση με την εξέγερση μιας άλλης χώρας τη γλώσσα της οποίας δεν καταλαβαίνεις και βασικά την ιστορία της οποίας δεν γνωρίζεις. Είχε παίξει ρόλο και το Γαλανόμαυρο, ξέρεις, «εδώ δεν ξέραμε για την Ελλάδα, θα πούμε και για τους άλλους»; Γι' αυτό στη μπροσούρα η «αιγυπτιακή εξέγερση» είναι με μικρά γράμματα και «το μέλλον του ελληνικού ρατσισμού» με μεγάλα. Τι διάολο εν τω μεταξύ, γιατί δεν λέγαμε «κράτος» και λέγαμε «ρατσισμός»; Προφανώς η σταδιακή ανακάλυψη του κράτους που λέγαμε... Τεσπά, η όλη ιδέα ήταν κάπως σεμνή, αν και δεν της φαινόταν.

-Εγώ εκείνο που θυμάμαι από αυτή την εκδήλωση είναι ότι αρχίσαμε και δείχναμε διαφάνειες με χάρτες και λέγαμε και λέγαμε, και μετά ανάβουν τα φώτα και δε μίλαγε κανένας... είχαν μείνει άναυδοι. Να σας πω την αλήθεια φοβήθηκα μη σηκωθούν όλοι και φύγουνε.

-Ναι, πήρε κάποιο χρόνο να το εξελίξουμε το θέμα... (γέλια).

Σ. Μην ξεχάσουμε ότι την ίδια περίοδο, με την άνοδο της Χρυσής Αυγής, διάφοροι αριστεροί που αντιμετώπιζαν το antifa με μια χλιαρή διάθεση στην καλύτερη των περιπτώσεων, ανακάλυψαν ότι είχαμε δίκιο. Ξέρεις, που φτιάχτηκαν είκοσι αντιφασιστικές ομάδες που βουτάγανε τα συνθήματα από εμάς και μετά εξαφανίστηκαν εν ριπή οφθαλμού.

Π. Ε, ας μην το... εκχυδαίζουμε τώρα (γέλια). Καλύτερα να πούμε ότι συμμετείχαμε σε ένα κομμάτι της ατελούς προετοιμασίας του κινήματος εν όψει της ανόδου της Χρυσής Αυγής... Ή κάτι ακόμη πιο σεμνό αν το σκεφτούμε... Πάντως είναι σε αυτή την περίοδο των διαρκών πραξικοπημάτων και της ανόδου των ναζί που το περιοδικό είχε και την ανταπόκριση που είχε. Η κυκλοφορία σχεδόν διπλασιάστηκε όπως όλοι ξέρουμε, και αυτό γιατί το περιοδικό είχε αρχίσει και έβγαζε νόημα εκεί που όλα έβγαζαν όλο και λιγότερο νόημα. Μπορούσε να συνδέσει την άνοδο των νεοναζί με τα πλακώματα στο εσωτερικό του κράτους, με τους μπάτσους στο δρόμο, με τον παγκόσμιο πόλεμο, με τις περικοπές των μισθών, με την ελληνική ιστοριογραφία και όλα μαζί με την ξεφτίλα της ελληνικής αριστεράς. Είναι όλες αυτές οι δουλειές που έπαιξαν ταυτόχρονα και για τις οποίες έπρεπε απαραίτητως να έχεις μια γνώμη.

Σ. Καταλυτική εδώ ήταν η ύπαρξη της συνέλευσης των autonome antifa. Γιατί αυτή η γνώμη για όλα τα παράξενα που, λόγω της ύπαρξης της συνέλευσης, ήταν απαραίτητο να υπάρχει, ταυτόχρονα ελεγχόταν και από τη συνέλευση σε εβδομαδιαία βάση. Η συνέλευση, που αποτελείται από κάποιες δεκάδες ανθρώπους, έλεγχε και εφάρμοζε αυτά που γράφονταν στο περιοδικό. Και όταν πια μιλάμε για δεκάδες ανθρώπους, είναι δύσκολο να παραπληνηθούν, ή να πουν βλακείες για πολύ καιρό, ή να κάνουν κάτι που δεν θέλουν να κάνουν. Αυτό προέχεται από την αρχική μας απόφαση να συνδέσουμε τα έντυπα με συγκεκριμένες οργανωτικές δομές και να ξεπεράσουμε το σύνδρομο της ασώματης κεφαλής που λέγαμε.

Π. Καλά τώρα, «απόφαση»... Λες και θα σε άφηναν οι σύντροφοι να κάνεις κι αλλιώς...

Σ. Εντάξει, αναγκαστική απόφαση. Πάντως μην το ξεχάσουμε, πενήντα τεύχη πάει να πει κάπου τριάντα χιλιάδες αντίτυπα. Αυτά κυκλοφορούν και τα βρίσκεις στα πιο παράξενα μέρη. Πόσο χαίρομαι όταν πηγαίνω σε μια κατάληψη και βλέπω ένα τεύχος ένα χρόνο παλιό παρατημένο σε ένα περβάζι! Σου λέει κάτι που δεν το είχες σκεφτεί: ότι το παλιό τεύχος κυκλοφορεί, έχει ζουλά ακόμα.

Αλ. Και γενικά μιλώντας, σωθήκαμε με το περιοδικό!

Χ. Για την ακρίβεια σωθήκαμε χάρη στην διαλεκτική σχέση οργανωτικών δομών και εντύπου λόγου. Είναι γι' αυτό που διατηρούμε όσο διατηρούμε την επικαιρότητα των απόψεων. Εγώ δυσκολεύομαι να φανταστώ το περιοδικό δίχως συνέλευση...

Α. Καλά ρε ξενέρωτε! Πεσ εσύ για τη διαλεκτική σχέση, ενώ θες να πεις ότι άμα αμολλάς σεξιστική μαλακία σου βάζει χέρι η Μ.!

Π. Λοιπόν, είπαμε τίτλο έτσι; «Φοβάμαι μη δεν έχει βαθιά ανάλυση»...

Χ. Θα ήταν εγκληματικό να μην μνημονεύσουμε τους μουσάτους στο περίπτερο. Πρέπει να καταγραφεί η παρουσία τους για τις επόμενες γενιές...

Α. Καλά ρε, άμα κυκλοφοράς ό,τι να 'ναι βλέπεις!